

Ruumide sisekliima seisund ja hallituseened

Hallituseente sisaldus ruumiõhus võib olla suuresti erinev:

- olenedes aastaajast;
- hoone asukohast ja niiskuskahjustustest;
- ruumide seisundist;
- korrashoiust ja kasutamisest.

Hallituseened suudavad alustada kasvu, kui suhteline õhuniiskus on 70%, ning kasv üha intensiivistub, kui õhu niiskussisaldus suureneb kuni 100%. Niiske õhu kondenseerumisel külmale seinale tekkivast veest piisab, et hallituseened saaksid hakata kasvama. Tihedalt suletavate pakettakende kasutamisel suureneb kondensatsioonirisk veelgi.

Soojal aastaajal on hallituseente sisaldus välis- ja ruumiõhus suurem kui talvel.

Maakohtades on hallituseeni ruumiõhus suurem kui asulates.

Hallituseente sisaldus võib ruumiõhus hetkeks tõusta isegi koristamise või mullaste toiduainete käitlemise järel.

Eestis puuduvad hallituseente puhul normid sisekeskkonnas.

Soome Töötervishoiu Instituudi soovituslikuks piirnormiks hallituseentele sisekeskkonna õhus on:

- ☞ Talve perioodil kuni 10-500 PMÜ/ m³
- ☞ Soojal aastaajal 10–2500 PMÜ/ m³

Kui põhjus ruumide sisekeskkonnas hallituseente kasvamiseks on olemas ja hallitus on juba silmaga nähtav, siis ruumide omanikule võib soovitada :

- ☞ Likvideerida algpõhjused, näiteks paneelmajade puhul saavutada välisseinte vuukide tihendamine ja katuse remontimine;
- ☞ Likvideerida kondenseerumisest tulenevad probleemid ruumides, mida ei köeta, kuid soe õhk liigub vabalt teistest ruumidest,
- ☞ Tagada õhu liikumine kõigisse ruumidesse(piisav tuulutamine, ventilatsiooniavade- või sundventilatsiooni rajamine);
- ☞ Kui peamised välised põhjused on kõrvaldatud, tuleb ka seestpoolt ruumid hallitusest puhtaks nühhkida, vajadusel vastava kemikaaliga töödelda, korralikult kuivatada ja seejärel kas värvi või tapeediga katta;
- ☞ Niiskusest pehkinud detailid (plaadid, põrandaliistud vms) tuleb välja vahetada või üle hõõveldada ja hallitusevastase vahendiga peitsida;

- ☞ Võib kasutada ka ehitusekspertide teenust. Ehitusekspertiisi teenust pakkuvate firmade kohta leiab teavet internetist. Ekspert hindab kohapeal olukorda ja kui vaja, kaasab seenkahjustuse spetsialisti teenust.

Hallituskahjustuse likvideerimise ABC võib leida ka Tervisekaitseinspeksiooni koduleheküljes

http://www.tervisekaitse.ee/documents/haridusjasotsiaal/artikkel_hallitus.pdf

Kui põhjus ruumide sisekeskkonnas leiduvate hallitussende uurimiseks on olemas võib ka teostada analüüsi. Soovituslike tegevuste väljatöötamisega mikroseenest vabanemiseks ning nende uurimisega tegeleb **Eesti Mükoloogia Uuringukeskus** www.mycology.ee .